

Středočeské střípky

Středočeské vodní cesty, z. s.

Na setkání s náměstkem hejtmana pro oblast regionálního rozvoje panem Mgr. Karlem Horčíčkou jsme se zaměřili na budoucnost jeho odboru, tedy regionálního rozvoje. Na tomto jednání nás pan náměstek seznámil s novým spolkem, který Středočeský kraj zakládá a jehož cílem je podpora regionálního rozvoje a cestovního ruchu v oblasti povodí Labe a Vltavy v regionu Středočeského kraje.

Mgr. Karel Horčíčka řekl: „Spolek s názvem Středočeské vodní cesty bude sídlit v budově Krajského úřadu Středočeského kraje a jeho hlavní prioritou bude rozvoj vodního turismu na řece Labi a Vltavě a rozvoj cestovního ruchu podél jejich toků. Zaměří se také na podporu sportovních aktivit a lodní turistiky, a tím i cestovního ruchu v našem kraji. Kraj bude provozovat přístaviště ve spolupráci s několika subjekty z podnikatelské sféry a Asociací malých a středních podnikatelů.“

V další části rozhovoru jsme se zaměřili na další významný počín tohoto spolku, kam podle pana náměstka patří především integrace osob s mentálním a zdravotním postižením, čímž bude spolek významným

podporovatelem i mimo regionální rozvoj, ale touto činností zasáhne i oblast sociální.

„Jsme přesvědčeni, že takovýto spolek bude významným přínosem pro celý Středočeský kraj a vzhledem k délce toků obou řek

bude pomáhat opravdu širokému spektru obyvatel a návštěvníků Středočeského kraje,“ řekl náměstek hejtmana pro oblast regionálního rozvoje pan Mgr. Karel Horčíčka.

Do Zruče nad Sázavou za zábavou i poznáním – destinace.kutnahora.cz

Zruč nad Sázavou je malebné město, kterému dominuje zrekonstruovaný zámek, ležící na skále nad řekou Sázavou. Prohlédnout si

ho můžete ve dvou prohlídkových okruzích. Děti potěšíte návštěvou **Zábavné stezky rytíře Miloty Kolowrata**, která vede zámeckým příkopem. Mohou si na ní při střelení z luku, šplhu na totem, hodu sekýrkou nebo lovu ryb vyzkoušet, zda by se staly platnými členy rytířské družiny. Holčičky určitě nadchne návštěva **Království panenek** s 6 000 exponáty z celého světa.

Zámeckým parkem dojdete k nově zpřístupněné **Kolowratské věži**. V každém jejím patře jsou interaktivní expozice, v nichž si mů-

žete vyzkoušet skládání erbů, „průchod“ zdí, rozeznávání předmětů po hmatu... Z výšky 20 metrů je pak překrásný výhled na celý zámecký areál a také na unikátní **Vodácké muzeum** stojící v nedalekém Zručském dvoře. Prohlédnout si v něm můžete historické, ale i nejmodernější lodě a kajaky. Dětem se zalíbí zpívající figurína a na modelu řeky si mohou prakticky vyzkoušet, jak se sjíždí na lodi bezpečný a nebezpečný jez.

Do kalendáře si запиšte datum 6. srpna 2016, kdy v areálu zámku proběhnou **Historické slavnosti** s kejklíři, hudbou, divadelními scénkami a tradičním jarmarkem. Více na www.mesto-zruc.cz.

Kdysi dávno pradávno si lidé nestavěli mosty a spoléhali se na brody. Tam, kde měla řeka pevné skalnaté dno a ne příliš vysokou hladinu, bylo možné se přebrodit na druhou stranu. V ideálním případě se poutník namočil jen nad kolena, v době jarního tání to mohlo být i do pasu. U Poděbrad býval jeden takový brod. A možná tak toto lázeňské město dostalo své jméno „pode brody“. Překonávání řeky brodem je však disciplína velmi nepraktická. Proto nabízeli své služby převozníci. Je to velmi stará profese. Vzpomeňme na Chárona nebo na mučednickou smrt sv. Vojtěcha, kterého podle pověsti napadli svými vesly pohanští převozníci někde v Prusku. Ale rozhodně převozníci nebyli a nejsou násilnická a loupeživá chátka.

Na Labi bývalo přívozů mnoho. Často u nich vznikaly krčmy, byly důležitými pro dopravu, najdete je v kronikách a starých mapách. Nejstarší písemně doložený brod je na Berounce. Píší o něm dokumenty ze Zbraslavského kláštera opatřené letopočtem 1158. Regulace Labe přinesla i rychlé překonávání řeky po mostech. Prastará živnost převozníků zanikla a přivozy zmizely.

Dnes se přivozy opět obnovují. Někdy z nostalgických důvodů, někdy z praktických a někdy jako atrakce pro turisty. Přívóz Oseček patří mezi ty „prakticko-turistické“. Spojuje obec Oseček na levém břehu Labe s Velkým Osekem a oblastí kolem řeky Cidliny. Je na půli cesty mezi mosty v Kolíně a v Poděbradech, proto je pro pěší

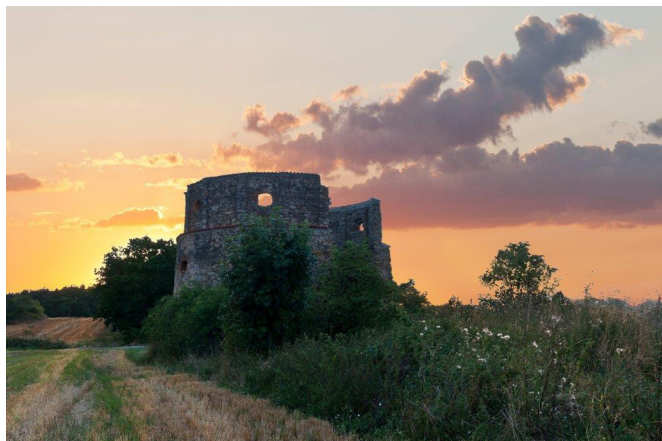
nebo cyklisty velmi praktickou možností, jak Labe překonat. Jak velí tradice, je u přístavu občerstvení, udírna, tábořiště s možností ubytování, kotviště a podle nového způsobu půjčovna šlapadel nebo výletních lodí až pro 12 osob bez nutnosti oprávnění. Otevřeno je od května do října.

V turistické oblasti Polabí jsou ještě dva nostalgické přivozy. Ty ovšem najdete na dolním toku Vltavy, ne příliš daleko od soutoku. Ten starší je Máslovický a kromě lidí a kol převezí i motocykly. Má celoroční provoz a spojuje Máslovice a Libčice. Jako jeden z mála přívozů v Čechách slouží lidem nepřetržitě. Nezastavily jej války, technický pokrok ani změny režimů.

Tradici přívozu zahájil mlynář ze mlýna „Na Dole“, který měl povinnost „chovat lodě k lovení ryb a převážení“. A s dobovými obměnami tak funguje přívóz již 500 let.

Mladší z přívozů v Lužci nad Vltavou spojuje Lužec s obcí Bukol nedaleko Mělníka. Loď přívozu patří k těm s horním pohonem. Na obou březích stojí stožáry a mezi nimi je napnuté lano. Loď je k němu připojena kladkou a k pohybu na druhou stranu řeky využívá sílu jejího proudu. Rychlost lodí je tak přímo úměrná rychlosti průtoku vody v řece. Využít jej můžete každý den od osmé hodiny ranní do sedmé večerní. Více na www.polabi.com.

Vláčkem do Sedlčan – www.toulava.cz

Ze Sedlčan si můžete udělat výlet třeba ke zřícenině větrného mlýna u Příčovic.

Koleje se klikatí mezi údolíčky a kopečky, za oknem vidíte pást se krávy, občas se objeví cyklisté nebo lidé s batohy, jak čekají,

ve Vysokém Chlumci. Letos vás přitom k jízdě vlakem čeká příjemné zpestření. Celé léto totiž v turistické oblasti Toulava,

až vláček zastaví. Když se vydáte z Olbramovic do Sedlčan vlakem zvaným Sedlčanský pacifik, je to zážitek pro turistu jako dělaný. Můžete se vypravit třeba do Městského muzea Sedlčany na výstavu Maršál Radecký a jeho doba nebo na některou zajímavou turistickou atrakci poblíž Sedlčan, jako je třeba zřícenina větrného mlýna u Příčovic nebo skanzen

kde Sedlčany leží, probíhá akce s názvem Kraj dobré nálady. A v rámci této akce si můžete ve vlaku zažádat o jízdenku za nula korun, která bude následující dva týdny platit jako zážitková Toulavka. To znamená, že na ni můžete čerpat přes 50 bonusů a výhod v celé Toulavě. A to například ve Skanzenu Vysoký Chlumec, kde jsou dvě vstupenky za cenu jedné, nebo nově v Ochráně fauny Hrachov, kde získáte jako bonus dárek za 50 Kč dle vlastního výběru. V září potom čeká trať z Olbramovic do Sedlčan, která byla založena v roce 1894, další zvláštní událost. Objevit by se zde měl historický motorový vlak Modrý šíp. A vůz této řady se na Sedlčance ještě nikdy neobjevil, takže půjde skutečně o mimořádnou událost.

DĚTSKÝ DEN NA HLÁSCE

30. 7. 2016, od 13:30 do 17:30 hodin
Hrad Zlenice tzv. Hláska u Senohrab

Vyzýváme všechny chlapce a děvčata k pátrání po zmizelé princezně!

Podarí se vám pomoci stop v podhradí vypátrat, kdo a kam ji ukryl?

Na děti čeká stezka kolem hradu s hravými úkoly, tvořivá dílna, kde si mohou vyrobit korunu či korále a vyluštit naše rébusy.

V rámci akce proběhne autogramiáda Ivo-ny Březinové, známé spisovatelky dětských knih.

Na místě bude možnost zakoupit její knihu „Vítej, Karle!“ s osobním věnováním.

Přijďte strávit příjemné odpoledne na břeh Sázavy se svými dětmi!

Začátek stezky je za Baštírnou. Rodinné zápisné 50 Kč.

Více informací na www.zlenice.cz.

8. ročník festivalu Kutnohorské léto – www.kutnohorskeleto.cz

Již po osmé proběhne v Kutné Hoře a okolí festival Kutnohorské léto, festival s podtitulem „Jeden den nestačí!“. Přijměte pozvání na některou z pravidelně se opakujících netradičních prohlídek památek a jiných zajímavostí.

Pondělní a úterní večery věnujte prohlídkám sedleckých pamětihodností za svitu svíček, konkrétně prohlídce tajemné Kostnice či katedrály Nanebevzetí Panny Marie. V úterý odpoledne navštivte Kamenný dům, kde se od kostymovaných průvodců dozvíte zajímavosti ze středověkého života, ve čtvrtek pak zajděte do Hrádku na komentovanou prohlídku výstavy „Kutná Hora a Lucemburkové na českém trůně“.

Na středeční večery pro Vás připravilo arciděkanství Kutná Hora noční prohlídky setmělé katedrály sv. Barbory, každý čtvrteční večer otevře své brány nejstarší kamenný chrám Kutné Hory, svatý Jakub. Ve čtvrtek se vypravte na noční putování kutnohorskými uličkami a zákoutími při prohlídce „Tajemné kutnohorské pověsti ožívají“. V pátek večer si nenechte ujít prohlídku kláštera sv. Voršily s ochutnávkou kutnohorských vín či divadelní představení na motivy Erbenovy „Kytice“ v kapli Božího těla. Každou prázdninovou sobotu zažijte rozvernou prohlídku města s názvem „Kutná Hora nestoudná“.

Dva víkendy na přelomu července a srpna Vás čeká divadelní představení na nádvoří Vlašského dvora s názvem Strašidlo cantervillské v podání Ochotnického spolku Tyl. A pokud nechcete trávit celé dny v Kutné Hoře, vydejte se za její hranice. Každý prázdninový čtvrtek ožije zámek Kačina pohádkou pro celou rodinu v podání Divadélka Kůzle, každý sobotní večer se mů-

žete na zámekském nádvoří zaposlouchat do krásných slov a melodií. Na víkendová odpoledne jsou navíc přichystána jedinečná představení se zvířaty v Ringellandu v Habrkovicích.

Program je nabitý, více informací a předprodej vstupenek proto hledejte na www.kutnohorskeleto.cz.

Těšíme se na Vás!

Gastrofestival Středočeského kraje je tradiční akce, kterou pořádá Středočeský kraj již po čtvrté. První dva ročníky Gastrofestivalu Středočeského kraje se konaly na náměstí v Kolíně a trvaly jeden den. V loňském roce akce poprvé trvala dva dny a byla na Výstavišti v Lysé nad Labem.

Tématem loňského ročníku, který se konal 9. a 10. října, byla „Staročeská zabijačka“. Náměstek hejtmána pro odbor regionální-

ho rozvoje Mgr. Karel Horčíčka k tomu řekl: „Chtěli jsme návštěvníkům Gastrofestivalu Středočeského kraje připomenout, jak se naši předkové připravovali na zimní období, k čemuž neodmyslitelně patřila zabijačka. Proto jsme si od Polabského národopisného muzea v Přerově nad Labem zapůjčili exponáty na toto téma, z kterých byla udělaná expozice. Při její prohlídce

si mohli někteří návštěvníci nostalgicky vzpomínat na svoje mladší léta a jíní se dozvědět, jak se tradiční zabijačky dělaly a jaké nástroje se na tuto činnost používaly.“

Gastrofestivalu Středočeského kraje se účastnily hlavně střední školy, které mají obory související s gastronomií a jejichž zřizovatelem je Středočeský kraj, soukromé školy s oborem gastronomie, středočeské pivovary a další provozovatelé gastronomie.

Akce se všem velice líbila, hlavně kulturní program, který ji doprovázel po oba dva dny. Mgr. Karel Horčíčka proto říká: „Vážení návštěvníci a partneři akce, připojte se k nám i v tomto roce, kde na Vás čeká bohatá staročeská kuchyně doprovázená pestrým kulturním programem určeným pro celou rodinu. Rád Vás zde přivítám i v letošním roce, a to ve dnech 23. a 24. září opět na Výstavišti v Lysé nad Labem.“

Tématem 4. ročníku Gastrofestivalu Středočeského kraje bude „Staročeská kuchyně a elegance“, což slibuje velký kulinařský zážitek. Samozřejmě i letos bude zajištěn bohatý kulturní program, vystoupí například Miro Šmajda (finalista Superstar), Josef Zima, YoYo Band, Jakub Smolík, Maxíci, atd.

Proto si do kalendáře zapište datum 23. a 24. 9. 2016 a místo akce: Výstaviště Lysá nad Labem.

Samozřejmě vstup na akci je ZDARMA!

Do Votic za českými motýly – www.posazavi.com

V bývalých sklenících ve Voticích otevřela Ochrana fauny ČR unikátní motýlárnu zaměřenou na okřídlené obyvatele českých luků a zahrad. „Potkat“ zde můžete některé z 3 500 druhů žijících v České republice.

Projekt motýlářny připravovala Ochrana fauny ČR dva roky. „Motýli patří mezi nejrizikovější skupinu ohrožených živočichů a spatřit je ve volné přírodě je čím dál vzácnější. Dřív jich byly plné zahrady a louky, na jejich populaci se ale negativně podepsalo špatné zemědělské a lesní hospodaření. Používá se hodně chemie, mizí původní motýlí stanoviště,“ uvedl zakladatel Ochrany fauny ČR Pavel Křížek. S partou podobně naladěných nadšenců se to rozhodl změnit. Zdatného spojence našel v kamará-

du (motýlkáři) RNDr. Ondřeji Sedláčkovi z Přírodovědecké fakulty Karlovy univerzity Praha. A když vedle řady partnerů projekt podpořil téměř 700 000 korunami Středočeský kraj, bylo napůl vyhráno. Zbytek pomohou uhradit sponzoři a přidat se může každý – stačí zaslat libovolný finanční obnos na účet 712781933/0300.

Votické skleníky o rozloze kolem 1 100 m² v posledních 25 letech, po uzavření zdejšího zahradnictví, chátraly. Loni se pod rukama dobrovolníků začaly měnit v jedinečnou botanickou zahradu s řadou biotopů. Je zde i kousek zahrádky našich babiček, kde nechyběl pestrý a květnatý trávník, který tolik „chutnal“ motýlům. A právě podobné živné rostliny lákají nové okřídlené obyvatele areálu. Celý prostor je totiž otevřený a nezastřešený.

Součástí areálu jsou také voliéry s expozicí trvale handicapovaných ptáků nebo různé interaktivní prvky pro děti. Na své si přijdou obdivovatelé motýlů i při zhlédnutí dvou unikátních výstav fotografií a kolekce sbírek motýlů zapůjčených ze sbírek muzeí.

Pestrou směsí lučních květin a trav byl oset i přilehlý dvouhektarový sad s potůčkem a mokřadní loukou.

Plány tvůrců motýlářny jdou ale ještě mnohem dál. Pustili se do budování motýlích rezervací v otevřené přírodě, které jsou přizpůsobeny potřebám jednotlivých motýlích druhů. V současnosti jich mají sedm na Příbramsku a Sedlčansku. Další plánují pořídit z peněz vybraných na vstupném v motýlářnu. Pro každou rezervaci také shánějí partnera, který by nad ní převzal zástitu.

Votický areál je o letošních prázdninách veřejnosti otevřen v režimu zkušební provozu.

